

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « روش تحقیق »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)	نام درس: اصول روش تحقیق	
پیش نیاز درس یا همزمان: آمار زیستی - سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته رشته مهندسی بهداشت محیط	
شماره درس: ۱۷۴۰۹۰	گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بهداشت محیط	
اطلاعات استاد مسئول درس		
گروه آموزشی: بهداشت محیط	مرتبه علمی: استادیار	نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا درخشان
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: بلوار رازی روبروی باشگاه برق دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شیراز ایمیل: derakhshz@sums.ac.ir تلفن محل کار: ۰۷۱۳۷۲۵۱۰۰۱-۹ داخلی ۳۹۳ 		

اطلاعات استاد همکار درس		
گروه آموزشی: .	مرتبه علمی:	نام و نام خانوادگی:
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، ایمیل: تلفن محل کار: داخلی ساعات دسترسی به استاد 		

اطلاعات استاد همکار درس		
گروه آموزشی:	مرتبه علمی:	نام و نام خانوادگی:
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، ایمیل: تلفن محل کار: داخلی ساعات دسترسی به استاد 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در این درس دانشجویان با انواع سوالات بهداشتی و شیوه تدوین پروپوزال برای اجرای مطالعه به منظور پاسخ به آن سوال آشنا می‌شود. چگونگی تبیین مسئله، بیان ضرورت انجام تحقیق، روش‌های مورد استفاده در اولویت‌بندی سوالات پژوهشی، انواع روش‌های تحقیق، تعریف و نقش متغیرها در تحقیق، ابزارهای مورد استفاده برای جمع‌آوری داده‌ها، روش‌های نمونه‌گیری و تعیین تعداد در تحقیق، روش‌های مقدماتی تجزیه و تحلیل داده‌ها، اصول اخلاقی که باید در تحقیق مدنظر قرار گیرند، مدیریت منابع در تحقیق و اصول تهیه گزارش تحقیق از جمله مواردی است که به آنها پرداخته می‌شود.

اهداف درس

هدف کلی: ایجاد آگاهی و توانایی تدوین پروپوزال برای پاسخ به سوال بهداشتی مرتبط با عوامل محیطی و تاثیر آن بر سلامت فرد.

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

دانشجو باید بتواند:

- ۱) سرفصل دروس را بیان نماید، هدف کلی درس را بیان نماید، منابع اصلی و فرعی درس را بیان نماید.
- ۲) معیارهای انتخاب موضوع تحقیق را بیان نماید، معیارهای عنوان نویسی تحقیق را بیان نماید، نکات مهم در نگارش بیان مسئله تحقیق را بیان نماید.
- ۳) اصول مقدمه نویسی تحقیق را بیان نماید، نکات مهم در نگارش ضرورت تحقیق و مقدمه تحقیق را بیان نماید.
- ۴) اصول نگارش هدف کلی تحقیق را بیان نماید، انواع فرضیه‌های تحقیق را بیان نماید، اصول نگارش سوالات تحقیق را بیان نماید.
- ۵) انواع متغیرهای تحقیق را مشخص نماید، متغیر وابسته تحقیق را تعریف و مشخص نماید، متغیر غیر وابسته تحقیق را تعریف و مشخص نماید.
- ۶) انواع مطالعه‌ها را تعریف نماید، انواع مطالعه‌های مشاهده‌ای را تعریف نماید، انواع مطالعه‌های تجربی را تعریف نماید.
- ۷) انواع ابزار جمع‌آوری داده‌های تحقیق را لیست نماید، بخش‌های ساختار پرسشنامه تحقیق را لیست نماید، مراحل تهیه پرسشنامه تحقیق را لیست نماید.
- ۸) روش تعیین حجم نمونه مورد شاهدهی تحقیق را تعریف کند، روش تعیین حجم نمونه همگروهی تحقیق را تعریف نماید، روش تعیین حجم نمونه مقطعی تحقیق را تعریف نماید.
- ۹) اصول نمونه‌گیری فیزیکی تحقیق را تعریف نماید، عوامل موثر در نمونه‌گیری فیزیکی تحقیق را تعریف نماید، خطاهای نمونه‌گیری فیزیکی تحقیق را تعریف نماید.
- ۱۰) اصول نمونه‌گیری جامعه انسانی تحقیق را تعریف نماید، عوامل موثر در نمونه‌گیری جامعه انسانی تحقیق را تعریف نماید، خطاهای نمونه‌گیری جامعه انسانی تحقیق را تعریف نماید.
- ۱۱) تعداد نمونه روش تصادفی تحقیق را محاسبه نماید، تعداد نمونه روش خوشه‌ای تحقیق را محاسبه نماید، تعداد نمونه روش طبقه‌ای تحقیق را محاسبه نماید.
- ۱۲) اخلاق پژوهش را تعریف نماید، اصول مهم اخلاق پژوهش را تعریف نماید، اصل تقدم فهم قبل از نقد را تعریف نماید.

۱۳) روش‌های پردازش داده‌های تحقیق را لیست نماید، روشهای تجزیه و تحلیل داده‌های توصیفی و استنباطی تحقیق را لیست نماید.

۱۴) مدیریت پژوهش را تعریف نماید، ارزشیابی پژوهش را تعریف نماید، زمانبندی پژوهش را تعریف نماید.

۱۵) انواع روش‌های رفرنس نویسی تحقیق را توضیح دهد، روش رفرنس نویسی و نکات تحقیق را توضیح دهد.

۱۶) اصول مقاله‌نویسی را توضیح دهد، بخش‌های مختلف مقاله را توضیح دهد، اصول گزارش دهی را توضیح دهد.

اهداف مهارتی

۱۷) پروپوزال یک تحقیق قابل اجرا را طراحی و ارائه نماید.

۱۸) یک مقاله مروری در زمینه بهداشت محیط ارائه نماید.

اهداف نگرشی

۱۹) اخلاق پژوهشی و رویکرد علمی در انجام تحقیقات را در همه مراحل تحقیق رعایت نماید.

۲۰) توانایی و روحیه کار گروهی در مدیریت یک پروژه پژوهشی را داشته باشد.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به شیوه تدریس گروهی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی Blended Learning ارائه می‌شود. در شرایط عادی حدود ۷۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۳۰ درصد با استفاده از شیوه‌های الکترونیکی ارائه می‌شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون‌ها و ... و نیز کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون‌ها و تکالیف و ... بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می‌شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس‌های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر استاد

روش تدریس الکترونیکی

- شیوه‌های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وینار و ژورنال کلاب مجازی همراه با Cased Based Discution مقالات پژوهشی
- شیوه‌های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون

منابع آموزشی

- Environmental Research/John Olive, New York Publication, 2001.
- Statistics for environmental engineers/ Paul Mac Berthouex, Lewis Publishers, 1994.
- Research Handbook for health care professionals/Mary Hickson, Blakwell publishing, 200

- تحقیق در سیستمهای بهداشتی، شیوه تهیه طرحهای تحقیقاتی برای حل معضالت بهداشتی درمانی/گروه مولفین سازمان بهداشت جهانی، آخرین ویرایش.
- طراحی انواع مطالعات اپیدمیولوژیک/مولفین نصرا... بشردوست، علی اردلان، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، آخرین ویرایش.
- روششناسی پژوهشهای کاربردی در علوم پزشکی/نگارش حسین ملک افضلی، سیدرضا مجدزاده، اکبر فتوحی، سازمان توکلی اداره انتشارات و چاپ دانشگاه علوم پزشکی تهران، آخرین ویرایش.
- روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت /دکتر ژیلایا عابد سعیدی و صدیقه امیرعلی اکبری، نشر سالمی، چاپ دوم، ۵

تجهیزات و امکانات آموزشی

- تخته وایت برد
- اسلاید پاورپوینت
- ویدئو پروژکتور

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• شرکت فعال در کلاس، پرسش و پاسخ، تکالیف، پروژه کلاسی (تهیه پروپوزال تحقیقاتی و مقاله مروری) (۵۰ درصد)	۱۰
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان پایان ترم (۵۰ درصد)	۱۰
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامہ: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه

بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی		سال ورودی: ۹۹ ترم ۵	زمان ارائه درس: ۱-۱۴۰۲ (ترم اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲)				
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
۱	شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۰۲	۱۳-۱۵	مقدمه و معرفی روش تحقیق	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۲	شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۰۹	۱۳-۱۵	بیان مسئله	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۳	شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۱۶	۱۳-۱۵	مقدمه	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۴	شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۲۳	۱۳-۱۵	اهداف و فرضیه‌ها	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۵	شنبه ۱۴۰۲/۰۷/۳۰	۱۳-۱۵	تعیین متغیرها	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۶	شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۰۷	۱۳-۱۵	انواع مطالعه‌ها	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۷	شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۱۴	۱۳-۱۵	پرسشنامه	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۸	شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۱	۱۳-۱۵	حجم نمونه	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۹	شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۸	۱۳-۱۵	نمونه‌گیری فیزیکی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۰	شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۵	۱۳-۱۵	نمونه‌گیری انسانی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۱	شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۲	۱۳-۱۵	تعداد نمونه	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۲	شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۹	۱۳-۱۵	نکات اخلاقی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۳	شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۲۶	۱۳-۱۵	روشهای تجزیه و تحلیل	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۴	شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	۱۳-۱۵	زمان بندی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۵	شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	۱۳-۱۵	رفرنس نویسی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۶	شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۷	۱۳-۱۵	مقاله نویسی	دکتر زهرا درخشان		سخنرانی و پرسش و پاسخ	
۱۷	شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۴	۱۳-۱۵	رفع اشکال	دکتر زهرا درخشان		پرسش و پاسخ	
۱۸	شنبه	متعاقبا اعلام خواهد شد	متعاقبا اعلام خواهد شد	دکتر زهرا درخشان			
۱۹	شنبه	متعاقبا اعلام خواهد شد	متعاقبا اعلام خواهد شد	دکتر زهرا درخشان			